

Ceren Kireç

**ELEKTRONİK SATIŞ SÖZLEŞMESİNİN
TARAFLARI İLE ARACI HİZMET SAĞLAYICI
ARASINDAKİ HUKUKİ İLİŞKİLER**

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	V
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM ELEKTRONİK PAZAR YERİ SÖZLEŞMESİ (ARACI HİZMET SAĞLAYICI İLE SATICI ARASINDAKİ SÖZLEŞME)

I. ELEKTRONİK PAZAR YERİ SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI VE AMAÇLARI İLE SÖZLEŞMENİN TANIMI VE TANIMIN UNSURLARI	10
A. Elektronik Pazar Yeri Sözleşmesinin Tarafları ve Amaçları.....	10
1. Sözleşmenin Tarafları	10
a. Aracı Hizmet Sağlayıcı (Platform Operator/ Intermediary Service Provider)	10
b. Satıcı (Supplier/Seller)	13
2. Tarafların Amaçları	14
B. Elektronik Pazar Yeri Sözleşmesinin Tanımı ve Tanımın UNSURLARI	15
1. Sözleşmenin Tanımı	15
2. Tanımın UNSURLARI.....	16
a. Satıcının Mallarını Pazarlayabileceği Bir Platformun Varlığı.....	16
b. Platformun Satış Sözleşmesi Kurulması, Satış Bedelinin Ödenmesi ve Tarafların İletişimine Elverişli Bir Sistemi İçermesi.....	17

c. Platformda Sunulan Hizmetler Karşılığında Ödenecek Bir Miktar Para	19
II. ELEKTRONİK PAZAR YERİ SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ VE BENZER SÖZLEŞMELERLE KARŞILAŞTIRILMASI.....	19
A. Elektronik Pazar Yeri Sözleşmesinin Hukuki Niteliği.....	20
1. Elektronik Pazar Yeri Sözleşmesinin Atipik Sözleşme Niteliğinde Olması.....	20
2. Elektronik Pazar Yeri Sözleşmesinin Tam İki Tarafa Borç Yükleyen Sürekli Edimli Çerçeve Sözleşme Niteliğinde Olması	23
3. Elektronik Pazar Yeri Sözleşmesinin Alıcı Konumundaki Platform Kullanıcıları Üzerindeki Etkisi Bakımından Hukuki Niteliği	24
B. Elektronik Pazar Yeri Sözleşmesinin Benzer Sözleşmelerle Karşılaştırılması	29
1. Elektronik Pazar Yeri Sözleşmesinin Kira Sözleşmesiyle Karşılaştırılması	30
2. Elektronik Pazar Yeri Sözleşmesinin İş Görme Sözleşmeleriyle Karşılaştırılması.....	33
a. Hizmet Sözleşmesi İle Karşılaştırılması.....	33
b. Vekalet Sözleşmesi İle Karşılaştırılması.....	34
c. Tacir Yardımcılığı Sözleşmeleriyle Karşılaştırılması	36
(1) Bağımlı Tacir Yardımcılığı Açısından	37
(2) Bağımsız Tacir Yardımcılığı Açısından.....	42
3. Elektronik Pazar Yeri Sözleşmesinin Ortaklık Sözleşmeleriyle Karşılaştırılması.....	47
a. Adi Ortaklık İle Karşılaştırılması	47
b. Şirketler (Ortaklıklar) Topluluğu İle Karşılaştırılması	49
4. Elektronik Pazar Yeri Sözleşmesinin Kendine Özgü Yapısı Olan Sözleşmelerle Karşılaştırılması	50
a. Satış İçin Bırakma (Konsinye Satış) Sözleşmesi İle Karşılaştırılması	51

b. Tek Satıcılık Sözleşmesi İle Karşılaştırılması	52
c. Escrow Sözleşmesi İle Karşılaştırılması	53
III. ELEKTRONİK PAZAR YERİ SÖZLEŞMESİNİN	
KURULMASI VE SONA ERMESİ	54
A. Elektronik Pazar Yeri Sözleşmesinin Kurulması	55
B. Elektronik Pazar Yeri Sözleşmesinin Sona Ermesi	62
1. Süreli (Olağan) Fesih.....	63
2. Derhal (Olağanüstü) Fesih.....	64
IV. ELEKTRONİK PAZAR YERİ SÖZLEŞMESİNİN HÜKÜM	
VE SONUÇLARI	66
A. Aracı Hizmet Sağlayıcının Yetki ve Yükümlülükleri	66
1. Aracı Hizmet Sağlayıcının Satıcıya Yaptırım Uygulama	
Yetkisi.....	71
2. Aracı Hizmet Sağlayıcının Yükümlülükleri	76
a. Aracı Hizmet Sağlayıcının Edim Yükümlülükleri	76
(1) Aracı Hizmet Sağlayıcının Asli Edim Yükümlülükleri .76	
(i) Platformu Satışa Elverişli Şekilde Sürekli	
Olarak Kullanıma Açık Bulundurma ve	
Platformdaki Ayıpları Giderme Yükümlülüğü	76
(ii) Alıcıdan Tahsil Edilen Satış Bedelini Satıcıya	
Aktarma Yükümlülüğü	80
(iii) Satıcının Alıcı İle İletişimini Sağlama	
Yükümlülüğü	83
(2) Aracı Hizmet Sağlayıcının Yan Edim	
Yükümlülüğü: Alıcıya Bilgi Verme Yükümlülüğü	85
b. Aracı Hizmet Sağlayıcının Yan Yükümlülükleri	87
(1) Aracı Hizmet Sağlayıcının İfaya Yardımcı	
Yan Yükümlülüğü: Satıcıya Karşı Bilgi Verme	
Yükümlülüğü	87
(2) Aracı Hizmet Sağlayıcının Koruma Yükümlülükleri89	
(i) Satıcının Veri Güvenliğini Sağlama ve	
Verilerini Hukuka Uygun Şekilde İşleme	
Yükümlülüğü	90

(ii) Listeleme Sistemini Şeffaf ve Tarafsız Şekilde Oluşturma Yükümlülüğü	91
(iii) Satıcılarla Rekabet Etmeme ve Platformda Haksız Rekabeti Önleme Yükümlülüğü	94
(iv) Haksız Ticari Uygulamalardan Kaçınma Yükümlülüğü	96
B. Satıcının Yükümlülükleri	98
1. Satıcının Asli Edim Yükümlülükleri	99
a. Ücret Ödeme Yükümlülüğü	99
b. Elektronik Satış Sözleşmesini Gereği Gibi İfa Etme Yükümlülüğü	100
2. Satıcının Yan Yükümlülükleri	103
a. Satıcının İfaya Yardımcı Yan Yükümlülüğü: Doğru Bilgi ve Belge Temin Etme Yükümlülüğü	103
b. Satıcının Koruma Yükümlülükleri	104
(1) Haksız Rekabet Teşkil Edecek Eylemlerden Kaçınma Yükümlülüğü	104
(2) Platform Dışında Alıcı İle Sözleşme Yapmama Yükümlülüğü	106

İKİNCİ BÖLÜM

ÜYELİK SÖZLEŞMESİ

(ARACI HİZMET SAĞLAYICI İLE ALICI ARASINDAKİ SÖZLEŞME)

I. ÜYELİK SÖZLEŞMESİNİN TARAFLARI VE AMAÇLARI İLE SÖZLEŞMENİN TANIMI VE TANIMIN UNSURLARI	111
A. Üyelik Sözleşmesinin Tarafları ve Amaçları	112
1. Sözleşmenin Tarafları	112
a. Aracı Hizmet Sağlayıcı	112
b. Alıcı (Customer)	112
2. Tarafların Amaçları	113

B. Üyelik Sözleşmesinin Tanımı ve Tanımın Unsurları.....	114
1. Sözleşmenin Tanımı	114
2. Tanımın Unsurları.....	115
a. Alıcının Kendi Kişisel Hesabına ve Sergilenen Ürünlere Erişebileceği Bir Platformun Varlığı.....	115
b. Platformun Satış Bedelinin Alınması ve Satış Sözleşmesinden Cayılması Halinde Bu Bedelin İadesine Yönelik Bir Sistemi İçermesi	115
c. Alıcının Kişisel Verilerinin İşlenmesi	116
II. ÜYELİK SÖZLEŞMESİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ VE BENZER SÖZLEŞMELERLE KARŞILAŞTIRILMASI.....	120
A. Üyelik Sözleşmesinin Hukuki Niteliği	120
a. Üyelik Sözleşmesinin Atipik Sözleşme Niteliğinde Olması	120
b. Üyelik Sözleşmesinin Tam İki Tarafa Borç Yükleyen Sürekli Edimli Bir Sözleşme Olması.....	121
c. Üyelik Sözleşmesinin Elektronik Satış Sözleşmesi İle Olan Bağlantısı Yönünden Hukuki Niteliği	124
B. Üyelik Sözleşmesinin Benzer Sözleşmelerle Karşılaştırılması	126
1. Üyelik Sözleşmesinin Kira Sözleşmesi İle Karşılaştırılması...	126
2. Üyelik Sözleşmesinin İş Görme Sözleşmeleriyle Karşılaştırılması	127
a. Üyelik Sözleşmesinin Hizmet Sözleşmesi İle Karşılaştırılması	127
b. Üyelik Sözleşmesinin Vekalet Sözleşmesi İle Karşılaştırılması	128
c. Üyelik Sözleşmesinin Abonelik Sözleşmesi İle Karşılaştırılması	129
III. ÜYELİK SÖZLEŞMESİNİN KURULMASI VE SONA ERMESİ ..	130
A. Üyelik Sözleşmesinin Kurulması	130
B. Üyelik Sözleşmesinin Sona Ermesi.....	132
IV. ÜYELİK SÖZLEŞMESİNİN HÜKÜM VE SONUÇLARI.....	135

A. Aracı Hizmet Sağlayıcının Yükümlülükleri	135
1. Aracı Hizmet Sağlayıcının Edim Yükümlülükleri	136
a. Aracı Hizmet Sağlayıcının Asli Edim Yükümlülükleri	136
(1) Platformu ve Alıcının Kişisel Hesabını Satış Sözleşmesi Kurulmasına Elverişli Şekilde Erişilebilir Kılma Yükümlülüğü	137
(2) Satıcı Adına Satış Bedelini Kabul (Kabz) ve Sözleşmeden Cayılması Halinde Bedeli İade Yükümlülüğü	138
(3) Güvenli Bir Alışveriş Ortamı Sağlama ve Alıcıyı Koruma Yükümlülüğü	139
(i) Objektif ve Tarafsız Bir Listeleme Sistemi Oluşturma Yükümlülüğü	140
(ii) Platformdaki Satıcıların Dürüst Şekilde Ticaret Yapmasını Temin Etme Yükümlülüğü	142
(iii) Satıcının Zarar Verici Eylemlerinin Önlenmesi ve Platformdaki Hukuka Aykırı İçeriğin Kaldırılması Yükümlülüğü	144
(4) Alıcının Kişisel Verilerini Koruma ve Sözleşmenin Sona Ermesi Halinde Verileri Silme Yükümlülüğü	151
b. Aracı Hizmet Sağlayıcının Yan Edim Yükümlülüğü: Aracı Hizmet Sağlayıcının Garanti Yükümlülüğü	154
2. Aracı Hizmet Sağlayıcının Yan Yükümlülükleri	155
a. Aracı Hizmet Sağlayıcının İfaya Yardımcı Yan Yükümlülüğü: Bilgi Verme Yükümlülüğü	155
b. Aracı Hizmet Sağlayıcının Koruma Yükümlülüğü: Haksız Ticari Uygulamadan Kaçınma Yükümlülüğü	160
(1) Aldatıcı Beyan ve Eylemden Kaçınma Yükümlülüğü	161
(2) Aldatıcı Reklam ve Kampanyadan Kaçınma Yükümlülüğü	164
B. Alıcının Yükümlülükleri	170
1. Alıcının Asli Edim Yükümlülüğü: Kişisel Verilerinin İşlenmesine Rıza Gösterme Yükümlülüğü	171

2. Alıcının Koruma Yükümlülüğü: Platform Kullanıcılarına Saygı Gösterme ve Zarar Vermeme Yükümlülüğü.....	172
---	-----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ARACI HİZMET SAĞLAYICININ HUKUKİ SORUMLULUĞU

I. ARACI HİZMET SAĞLAYICININ ELEKTRONİK PAZAR YERİ SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN HUKUKİ SORUMLULUĞU	176
II. ARACI HİZMET SAĞLAYICININ ÜYELİK SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN HUKUKİ SORUMLULUĞU.....	179
III. ARACI HİZMET SAĞLAYICININ TÜKETİCİYE KARŞI KANUNDAN DOĞAN SORUMLULUĞU	183
IV. SATICININ ELEKTRONİK SATIŞ SÖZLEŞMESİNİ İHLALİ NEDENİYLE ARACI HİZMET SAĞLAYICININ HUKUKİ SORUMLULUĞU	190
A. Organizasyon Sorumluluğu	191
B. Güven Sorumluluğu	196
1. Aracı Hizmet Sağlayıcının Güven Sorumluluğunun Genel Olarak Değerlendirilmesi	197
2. Aracı Hizmet Sağlayıcının Hâkim Etkisi ve Bu Etkinin Güven Sorumluluğuna Yansıması.....	200
C. Ürün Sorumluluğu.....	208
SONUÇ	217
KAYNAKÇA.....	223